

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . I kor. Egy óra . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Debreczeni ima a kormány életéért.

Debreczen, március 5.

Odafele Budapestem elemi erővel
 a kormány-válság, szinte győ-
 nyörűség nézni, hogy mint az oldott
 kéve, hull szerteszejjel a koalíciónak ne-
 vezetett pártszövetség, az egész országban
 végig hallatszik a miniszteri bársonyszé-
 kek ropogásának lármája s idelel Deb-
 reczenben ugyanakkor politikai ügynökök
 járkálnak házról-házra és gyűjtik az alá-
 írásokat a kormánynak küldendő bizalmi
 nyilatkozathoz. Milyen formában jut a
 kormány birtokába ez a bizalmi nyilat-
 kozat, mint „ezer vagy kétezer debreceni
 polgár által aláírott üdvözlő felirat“ vagy
 mint egy még ezután összehívandó nép-
 gyűlés „lelkes határozata“ — nem tud-
 juk. A forma különben sem fontos. A
 lényeg az, hogy Debrecenből bizalmi
 nyilatkozat készül a kormányhoz.

Tessék visszaemlékezni a lelolyt év-
 tized politikai eseményeire és menten
 tisztában lesz mindenki ennek a bizalmi
 feliratozásnak az igazi jelentőségével.
 Mikor szokott a vidéki kormánypártok-
 ban erőre kapni a bizalomnyilvánítási
 hajlam? Mindig olyankor, amikor már
 nagyon rosszul állnak az akciók, amikor

a kormány már olyan beteg, hogy imá-
 kozni kell az életbenmaradásáért. Lát-
 tuk ezt a Bánffy-, a Széll-, a Tisza éra
 alkonyulásának idején. És láttuk, hogy
 az imádság sem Bánffy, sem Széll, sem
 Tisza kormányt nem tudta megmen-
 teni.

Ki az a naiv lélek, aki bizakodnék
 benne, hogy éppen a debreceni imá-
 dságnak lesz meg az a varázsereje, amely
 a haldokló koalíciós kabinetet lábra áll-
 ítja? Hogy éppen a Wekerle kormány
 bizonyul majd annak a szerencsés ki-
 vitelnek, amely n az imádság mégis se-
 git? Hiszen ez a kormány nem kevésbé
 bűnös, mint a régi szabadelvűpártiak
 voltak és már születésük korában
 hordta a korai halál csiráját, mert ugy-
 ő maga, mint a tábora a tűz és a víz
 erőszakolt vegyülete volt.

És ki tudja: nem fog-e megkésni a
 debreceni imádság? Nem fogja-e már a
 békitő sir enyhe takarni az egész koa-
 líciónak a porát, amikor a debreceni imádság
 Budapestre érkezik?

Nem várunk feleletet ez utóbbi
 kérdésre, mert a nagy kavardásból, az
 általános recsegésből úgy következtethető,
 hogy a koalíciós kormány s vele együtt
 az egész koalíció utolsó óráit éri. A
 koalíciós kormány belebukik a bank-
 ügybe, noha a bank-kérdésben még nem

sikerült keresztülvinnie az elfőladást. De
 éppen azért kell megbuknia, mert az
 önálló bankot is bécsi kézre akarta ját-
 szani és földadni a függetlenségi prog-
 ramnak egyik integráns részét, amely
 eddig még integráns maradt a sok el-
 alkudott, elpaklizott elvből.

Üdvözlő feliratot, bizalmi nyilatko-
 zatot ez a kormány nem érdemel. Ha
 valakinek bizalmat akar szavazni Debre-
 cen polgársága, szavazzon bizalmat Justh
 Gyulának, a i intranzigens állásfoglalá-
 sával megmenteni igyekszik az önálló
 nemzeti bankot és aki a mai tisztító
 válságot földézte. Ebhez a bizalmi vo-
 tumhoz lelkesedéssel csatlakozik Debre-
 cen egész polgársága.

De nem is hiszük, hogy a biza-
 lomnyilvánítási akció komoly legyen,
 hogy a bukófélben levő koalíciós kor-
 mánynak Debrecenből bizalmat lehessen
 szállítani.

Debrecen polgársága függetlenségi el-
 vekeket vall s a függetlenségi pártnak
 nagyobbik része Justh Gyulát vallja ve-
 zéréül s vele az önálló magyar bankért
 harcol. A függetlenségi párt eme köve-
 telésének érvényesülése elé a hatvanhe-
 tesek vetettek gáncsot. Hatvanhetes párt
 Debreczenben nincs, sem alkotmánypárt,
 sem néppárt. Kik szavazzanak hát bi-
 zalmat a hatvanhetesekkel támogatott

Castille-Vieille ura.

Irta: **Jean Richepin.**

Volt egyszer egy Castille-Vieille nevű
 ur, aki igen gazdag volt erényekben.

A Castille-Vieille kastélyban nem tul-
 ságosan jó lakni, ha csak nem ura valaki a
 kastélynak. Mert a nyár olvasztott domként
 nehezedik rá s a tél jeges lehellelével fogja
 körül. Nagyon rideg, természetlen vidéken áll
 a kastély.

De ezen a rideg, természetlen vidéken,
 az ég sokkal kélebb ragyog, mint bárhol
 a világon. És sehol sem olyan illatos a he-
 liotrop, a jázmin s az ibolya, mint itt Cas-
 tille-Vieilleben.

És az égnek ebben a kékségében, a
 virágok illatában; a kéknék ebben a páratlan
 tisztaságában s ebben a gyönyörteljes
 illatában megnyilatkozik Castille-Vieille lel-
 ke, amely mintha a becsület földje, édené
 lenne.

Igy hát jól is lehet élni ott, ha valaki
 Castille-Vieillenek az ura. Mert az égető
 nyár ellen ott vannak a nyugodt, tiszta
 lelkiismeret üdítő forrásai és a jeges tél el-
 len megvéd a becsület áthatolhatatlan kö-
 penyege.

De hogy miben áll ez a becsület, mi-
 lyen szövetből szövök az ilyen köpenyegét,
 mi adja meg neki páratlan szépségét, amely

mindent beburkol, azt a távolabb állók szive
 soha, de soha sem fogja megéteni.

Ezért nem tudja megérteni soha senki
 ezt az igaz történetet, ha csak nem érez
 hideg borzongást a lelke mélyéig, amint az
 egyszerű szavakat hallja:

„Volt egyszer egy Castille-Vieille nevű
 ur, aki igen gazdag volt erényekben.“

— Képzéjétek el, hogy közületek va-
 laki volna Castille-Vieille ura, aki igen gaz-
 dag erényekben. Ő is tudja ezt és tudja
 minden szomszédja. De tudja maga az isten
 is. Ig-n ám, de ki tudja ezt Castille-Vieille
 kívül? Már pedig ezt tudni kell!

Igy szólt egyszer Castille-Vieille ura
 és világgá ment. Nem büszkeségből, ahogy
 ezt az ostobák hinni szeretnék, hanem ab-
 belüli vágyában, hogy bizonyosságot tegyen ön-
 magáról.

Most aztán bárhova megy az ember,
 mások tesznek tanúságot róla, anélkül, hogy
 erre felszólítaná őket. Csak oda kell állnia
 eléjük, hogy rájuk nézzen sűrű szemöldöke
 alól és mélyen meghajolva egyszerre fogják
 kiáltani:

— Ez Castille-Vieille, aki igen gazdag
 erényekben.

Igy aztán a kastély ura teljesen meg-
 elégedve tért volna meg, bizonyosságot téve
 önmagáról, ha egy nap az ördög gonoszul
 oda nem sugta volna neki:

— Igaz, te Castille Vieille ura vagy,
 aki igen gazdag vagy erényekben. Minden
 férfi elismeri ezt. De hát vajjon hogy vagy
 e tekintetben az asszonyokkal?

Castille Vieille ura gondolkozóba esett,
 aztán nevetve szólt:

— Mit törődöm én az asszonyok véle-
 ményével? Mintha bizony ők értenének az
 ilyesmihez.

De nemsokára felhagyott a nevetéssel,
 végigsimitotta a szakállát és így szólt:

— Ember, bolond vagy-e? Hogy véle-
 kedel az asszonyokról? Nem volt-e anyád
 is asszony? Nohát!

Világgá ment hát, nem gyönyört ke-
 resve, minthogy ezt az ostobák gondolják,
 hanem hogy megtalálja azt a nőt, aki ta-
 nuságot tehetne mellette, miután az édes-
 anyja már meghalt.

A király udvarán virágozott a legszebb
 királyleány, aminőt a világ láthatott és
 erényben is éppen olyan tökéletes volt, ami-
 lyen szépségben. És ez a hercegnő egyetlen,
 édes gyermeke volt a királynak.

A király udvarába sereglettek a világ
 leggazdagabb, leghősiesebb s legszebb her-
 cegei. Mind elmentek oda, hogy lássák a
 hatalmas király egyetlen leányát, aki töké-
 letes erényben és szépségben. De a hercegnő
 még nem választott. A sok kiváló kérő közt

Szinkház után „Angol Királynő“

kormányának, amikor a függetlenségek éppen most borítják rá a szemfódelet a koalíciós kormányra és az egész koalícióra?

Buza és Vázsonyi csatájá.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésének érdekes volt a nyitánya. Buza Barna a törtéteiről ismert honatya kiállította magáról a bizonyítványt, hogy milyen jeles hazafi. Ezt a bizonyítványt azért látta jónak kiállítani, mert Vázsonyi tegnap megtépázta kissé a babérait. Vázsonyi felelt Buzának, fejtegetvén, hogy a hazafiság nem jár mindig követkessel.

E páros viaskodás után letárgyalták az általános kereseti-adóról szóló javaslatot.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

Juszt Gyula tíz órakor nyitja meg az ülést. Harmadik olvasásban is megszavazták a tőkekamat-adóról szóló törvényjavaslatot.

Mielőtt tovább mentek volna, szólásra emelkedett Buza Barna és Vázsonyi tegnapi beszédével foglalkozva, azt fejtegette, hogy ő milyen kitűnő hazafi. Elmondta, hogy ő liberális nemzeti politikát akar csinálni. Vázsonyi politikája ellenben nem nemzeti, csak liberális. Ezért vált el Vázsonyitól, akit az ő szövetsége elvesztéseért bőven kárpótolták, igen liberális és puritán jellemű férfiak, egy Hüvös József, egy Heltai Ferenc, egy Morzsányi Károly baráti és elvtársi szövetkezése. Méltóztassanak megengedni, hogy ezek előadása után Vázsonyi Vilmos t. barátom tegnapi fejtegetésére egészen röviden azzal az ő modern fülének talán nem eléggé tetsző vad ázsiai magyar népdal szavaival feleljek: *te hagyta el, nem én téged.* (Derűtség.)

Vázsonyi Vilmos azzal felelt, hogy ő sohase vétett a függetlenségi program ellen. Az alkotmányos küzdelemben nem azért csatlakoztam — ugymond — az urak

táborához, mintha az osztozkodásban kívántam volna résztvenni. Ha ma gyarság és alkotmányosság kérdéséről van szó, Heiszter nem lehettem; én nem vagyok szállításképes: a magyar szabadságot és alkotmányt szállítják mások, a többség táborában; hiszen a Bécs felé vezető ut kurucokkal annyira el van állva, hogy én oda nem is juthatnék. *Felkiáltások középpütt: Nagyon igaz! I alról: Vázsonyi! Bozók! Sándor! Gyönyörű kis társaság! Zaj!*

Ezután áttértek a kereseti adóról szóló javaslat tárgyalására.

Vázsonyi Vilmos: Indítványozom, hogy az értelmi foglalkozások, ügyvédek, orvosok, írók, művészek és egyéb szabad foglalkozásuk a kereseti adó alól mentesíttessenek.

Eber Antal a parcellárisok ügyében ajánl stílárus módosítást.

Wekerle Sándor: Éber indítványát elfogadja, de Vázsonyiét nem. Különösen a közhangulat miatt, mert a legtöbb panasz éppen az ügyvédek és orvosok csekély megadóztatása miatt érkezett hozzá.

A Ház így is határozott.

A 4. szakasznál azt a módosítást ajánlja Eber Antal, hogy ha valaki haszonhajtó vállalata megszűnését elkéve jelenti be, ebből ne származzék reá kár.

Wekerle Sándor ehhez hozzájárul. A Ház így határoz.

A 11. szakasznál Sándor Pál rámutat arra a képtelenségre, hogy az újonnan keletkezett haszonhajtó vállalatot mielőtt tényleges jövedelme volna, értelmezett jövedelme alapján adóztatják meg.

Polonyi Géza: Hasonló értelemben szólal fel.

Wekerle Sándor: Kéri a szakasz elfogadását.

A Ház elfogadta a szakaszt. Ezután rendre letárgyalták az egyes szakaszokat s a javaslatot részleteiben is megszavazták.

Áttértek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A cimhez Polonyi Géza beszélt, majd holnapra halasztották a vita folytatását.

Ezzel az ülés délután 2 órakor véget ért.

— Én vagyok Castille Vieille ura, aki olyan nagyon gazdag erényekben!

A királyleány pedig elpirul, mivel szégyenli becsmerlő beszédét; a király pedig elsápadt, mert azon kapta rajta magát, hogy fél ettől a merev tekintettől. A fejedelmek a fogukat vicsoorgatják attól való haragjukban, hogy talán még ennek az embernek kedvetne a szerenese. Husz kardot lát magára szegezve, meg ugyanannyi tört, de Castille Vieille ura nem hátrál, még csak nem is pislog a szemével, csak nyugodtan felel:

— Kardotok minden vágását, törötök minden szurását feltoghatnám, mind a huszat egymásután. De valamennyitökkel egyszerre csak a Castille Vieille ura áll szembe!

És leveti köpönyegét, majd nyugodt, nemes méltósággal oda nyujtotta keblét, hadd sebezze meg, míg a szeme mondani látszik:

— Szeretlek s te is szeretsz engem, tudom Ez elég a büszkeségemnek, az örömmömnek. De tudok még egyebet is, ami irigylésre méltóvá teszi a halálot: hogy te soha többé nem fogsz szeretni senkit, mert...

És mivel a gyilkosok körül fogják, oda hajol a leányhoz és e szavakkal hal meg:

— Mert az, akit szerettem. Castille Vieille ura volt, aki igen gazdag volt erényekben.

A debreczeni munkáskerttelep.

Megalakult a közhasznú munkáskert-egyesület.

Szántó Győző előadása.

Szántó Győző debreczeni gyáros már évek óta tanulmányozta a külföldi kerttelepeket s áthatva azok nagy társadalompolitikai horderejétől, immár két éve fáradozik azon, hogy a kertészek és kerttelepek magvát hazai talajba ültesse. E célból a múlt évben Debreczen városától 17 hold földet bérelt s azt 3—600 négyzetméteres parcellákra osztva négyzetméterenként 2 fillér évi bérért munkásoknak és másoknak bérbeadta. E ténykedése nyomán oly nagy érdeklődést kelt, hogy ez évben még 20 hold kibérlése vált szükségessé. Ez idő szerint 264 kertet rendeznek be s a jövő évben újabb 100 kertet. Minthogy az ügy már is tulcsap az egyéni vállalkozás körén, Szántó Győző egy egyesület alakítása tárgyában ma délután értekezletet hívott össze, melynek lefolyása a következő volt:

(Szántó előadása.)

Az elnöklést Kenézy Gyula dr. orvos-professor, az ismert humanista vállalta. Előadó Szántó Győző gyáros, jegyző Redei Rezső dr. iparkamarai s-titkár volt.

Szántó Győző ismertette az intézmény külföldi fejlődését és kialakulását. Németországban a múlt század elején nemzetnevelési szempontok vezették rá Schreber orost arra, hogy a „mens sana in corpore sano” juvenali bölcsesség alapján a német gyermeknevelés reformálásáért küzdjön. A római szellem jelszava: „a tudomány az igazi hatalom” tudóssá, de csenevészé tette a német fajt s a „szellemi” nevelés mellett a testi nevelés is, „az ember testi és szellemi harmonikus kiképzése” égetően szükségessé vált. A német kerttelepek első kezdetleges formája az egyesületi uton a gyermekek részére bérelt gyepes játszótérek voltak, melyek köré későbbben a szülők kerteket telepítettek s ma az egyes német városok körül valódi kertparadicsomokká fejlődtek ez intézmények. Idővel aztán hozzákapcsolódott ez intézményekhez a nagy népjólét és munkásjólét gondolat és fontosság, melylyel ma bírnak. Vannak ott ma szegénykertek, munkáskertek, polgárcserk, mükertek, betegápolási célra szolgáló kertek stb.

Az előadó első sorban, mint munkásjóléti intézményeket tervezi a debreczeni kerteket s az a tény, hogy immár 364 kész és kibérelt kertet számolhat el, biztosítékot képez arra nézve, hogy az intézmény nálunk is életképes és indokoltá teszi azt, hogy most már egy arra való közhasznú egyesület vegye át a továbbfejlesztés munkáját.

(Az egyesület megalakulása.)

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Kenézy Gyula dr. az értekezlet elnöke beszélt. A közelebbi cél most — ugymond — az, hogy a munkáskert-egyesületet megalakítsuk. A munkások ezáltal olyan mellékfoglalkozáshoz jutnak, ami ugy nekik, mint családjuknak egészségére válik és otthonhoz köti őket Indítványozza, hogy az egyesület védnökeiül Kovács József polgármestert és Weszpremy Zoltán főispánt kérjék fel.

A megjelentek az indítványt elfogadták s az előkészítő bizottság tagjaiul a következőket választották meg: Szántó Győző, Oláh Károly, Bárdos Géza, Debreczeni Jenő, Kozma László, Tüdős János dr., Tüdős Kálmán dr., Szávay Gyula, Aczél Géza, Bolgár Zsigmond, Domahidy Elemér, Király Gyula, Magoss György dr., Gáspár Géza, Dósa György, Márk Endre, Komlóssy Arthur, May Andor, Székely Ferenc, Szentkirályi Tivadar, Stegmüller Árpád, Szántó Sámuel, Brokes

még nem tudott dönteni és még egyre habozott.

Castille-Vieille ura elérkezett a király udvarába és így szól:

— Ne habozzál, szép királyleány! Itt a perc, amelyben választanod kell! Bármily gazdagok, hősek és szépek is kérőd, akik köréd sereglének, egyike sem érdemli meg, hogy őt válaszd. Nézz rám! Csak én lehetek a férjed!

A király udvarában mindenki kacajra fakadt és még a hatalmas királyt is vidámságra ingerelte ez a beszéd. Csupán a nemes hercegnő mosolygott szeliden.

— Hogyan? — kérdezte. — Te gazdagabb, hősebb s szebb vagy talán valamennyinél? Vagy talán olyan országnak vagy ura, mely nagyobb az apáménál?

Castille-Vieille ura pedig felelt:

— Egyik sem vagyok és nem is állítottam ezt. De talán mégis méltóbbnak tartasz a többiekénél, ha megtudod, hogy ki vagyok!

A király udvarában még hancosabb lett a kacaj és most bizony már a szép hercegnő is nevetett. Azért, mivel látta, hogy szegény már nem fiatal, elmezavartnak tartotta.

És gunyos hangon, melyben azonban még volt egy kis édes szájalom, megkérdezte az édes, bájos királyleány:

— Ki vagy hát, te szegény, te fagyatkozás elme?

De senki sem nevetett, amikor a férfi tisztá, komoly hangon beszélni kezd, bebukolódzik köpenye ráncaiba és szemébe néz a hatalmas királynak.

Gyöző dr., Jánosi Zoltán és dr. Kenézy Gyula.

A megjelentek végül köszönetet szavaztak az előkészítés nagy munkájáért Szántó Gyözőnek s ezzel az értekezlet véget ért.

A válság.

A kormány és a pártok harca.

Kizárják a függetlenségi frontköröket.

A politikai világ lazás kíváncsisággal várta a ma délutánra összehívott minisztertanács döntését. Mindenki azt hitte, hogy a minisztertanács a kabinet lemondását fogja elhatározni. Nem ez történt. A minisztertanács kimondta, hogy *nem fogad el a banktárgyalásokra nézve utasításokat* s ezzel elodázta néhány nappal a válságot, hogy az annál nagyobb erővel törjön ki a jövő héten.

Az adóreform és a katonai kérdés.

Az avatatlanokat meglepte az információ, mely tegnap szűrődött ki a nyilvánosság, hogy *addig nem tör ki a válság, míg az adójavaslatok tető alatt nincsenek.*

Mi köze az adóreformnak a helyzethez?

Ma azután kitudódott ez a titok. A koalíció hatvanhetes elemei felháborítja Wekerle magatartása, mely egészen odasimul a Kossuth tábor taktikájához. Kezdi észrevenni, hogy a gyékényt kihúzzák a lábuk alól. S ma egyszerre suttogni kezdtek, hogy ha a délutáni minisztertanács úgy végződik, hogy a hatvanhetes miniszterek nem kapnak elégtételt, *meglepetést készítenek a kormánynak az adójavaslatoknál.*

Mert az adóreform nem azért sürgős Wekerlének, mivel az ő alkotása — mondta az egyik előkelő hatvanhetes politikus. Hanem mert *ez az alapja az egész katonai reformnak.* Addig Bécsben bele sem mennek a helyzet tisztázásának kérdésébe, míg a jövő milliárd kisorolására szükséges masinából egy szög is hiányzik. Ezért szeretné Wekerle mielőbb áthajtani a javaslatait s ezért kell nekünk épp itt beleszólnunk a dologba.

Az a hír is járja, hogy a hatvanhetes miniszterek már a legközelebbi napokban a királyhoz akarnak menni, hogy a helyzetről informálják, mert nem akarnak levegőt adni Kossuthnak.

Kossuth és a függetlenségi párt.

A képviselőház folyosóján megszólította Polónyi Géza Ugron Gábort:

— Kedves Gábor. — mondta neki — nem értem, miért támadod a mi küzdelmünket. Hiszen mi Kossuthal vagyunk, nem Kossuth ellen.

Ugron indulatosan kifakadt:

— Ez nem igaz, ez csak szemfényvesztés. *Ti Kossuthot akarjátok lejáratni,* pedig ez halálos bűn, mert a függetlenségi párt elvész, ha nem Kossuth a vezére. Magyarországon nem lehet nélküle függetlenségi politikát folytatni.

Ma délben a függetlenségi párt összes tagjainak táviratokat küldtek a vidékre ezzel a tartalommal:

— *Kérlek, azonnal jőjj Budapestre s úgy rendezd dolgodat, hogy kedd estig itt maradj.*

Két nap.

Andrássy Gyula gróf ma éjszaka három óráig együtt volt a függetlenségi képviselők egy kisebb csoportjával. Az egyik képviselőnek ezt mondta a belügyminiszter: — A helyzet türethetetlen és nem is fogom tovább elviselni. *Két napot adok az ügyek elintézésére, ennél tovább nem várok, elmegyek.* Leghelyesebb lesz, ha a függetlenségi párt veszi át a kormányt.

Holló és a 67-esek.

A függetlenségi képviselők közül nagy csoport alakult a folyosón. A helyzetről volt szó. Holló Lajos tartotta szóval a csoportot:

— Ami most folyik — mondta — a 67-esek végső vergődése. Lehetetlen, hogy fontos nemzeti érdekek silány pártérdekek legyenek alárendelve. A függetlenségi párt egységes az önálló bank dolgában *Wekerlével és Kossuthal* és a bankbizottság a kormányval egyetértve járt. Nem igaz, hogy a függetlenségi pártban frakciók vannak, ezt csak a hatvanhetesek koholták. Egyébként próbáljanak a hatvanhetesek ellenzékbe menni, de ne császári fedezet mellett lövöldözzenek, hanem forduljanak a nemzethez, amely a függetlenségi pártnak többséget adott.

Szemere Huba megjegyezte, hogy nem a bankért folyik a harc, hanem ez a végső küzdelem a 48 és 67 között.

Földes Béla végül kijelentette, hogy hétfőn össze kell hívni a bankbizottságot, mert nem lehet tovább halasztani a dolgot.

A minisztertanács határozata.

Délután 4 órakor ült össze Wekerle elnöklété alatt a minisztertanács, amely elé olyan izgalmas érdeklődéssel tekintett a politikai világ. A minisztertanács, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett, este fél 7 órakor azzal a nem várt eredménnyel végződött, hogy a kormány nem határozta el lemondását. Kijelenti a kormány, hogy *nem fogad el utasításokat sem a bankbizottságtól, sem a parlamenttől mindaddig, míg Auszriával be nem fejezik a tárgyalásokat.* A kormány siettetni fogja e tárgyalásokat, de nem engedheti, hogy azokat addig a képviselőházban pertáktálják.

A függetlenségi pártkörben nagy izgatottsággal fogadták a minisztertanács határozatát. A képviselők annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy *a krízis a minisztertanács csak elodázta, de semmi esetre sem szüntette meg.*

Az alkotmánypártban az este nagyon harcias hangulat uralkodott. A párt tagjai nem hiszik, hogy a differenciák athidalhatók legyenek.

A néppárt klubhelyiségében megjelent Zichy Aladar gróf miniszter és közölte a minisztertanács határozatát. A néppárt egyelőre meg van elégedve az eredménnyel. Hétfőn értekezlet lesz, amelyen döntenek arról, vajjon a néppárt megmarad-e a koalícióban. Erre az értekezletre táviratilag felrendelték a vidéken tartózkodó néppárti képviselőket.

A kótkulacos függetlenségi párt ellen.

A függetlenségi párt hétfőn este értekezletet tart, melyen belügyeket fognak

tárgyalni. Az ülés azonban igen érdekesnek ígérkezik. Azokat a képviselőket ugyanis, névszerint Ugron Gábort, Miksa Imrét, Hammersberg Lászlót, Nagy Emilt, Somcich Tihamér grótot, akik tudvalevően az önálló bank ellen agitálnak, föl fogják szólítani, hogy valljanak színt, vagy pedig hagyják el a pártot.

A mai felolvasó-est.

*

Üdítő, lélekderítő, finom irodalmi és művészeti programban gyönyörködött ismét az a nagyszámu, intelligens, szép közönség, amely a mai felolvasó-estre gyűlt össze a római katolikus főgimnázium nemes stílusú dísztermében. Aki jelen volt, bizonyára sokáig emlékezni fog e gyönyörű műsor számokra, melyeknek tiszta élvezetessége maradandóbb hatásoknak volt az alapja. Ugy a felolvasások, mint a közbeékelte zene-triók remekül sikerültek.

Szóljunk először is a felolvasásokról. Azok közül is arról, mely legelső sorban szolgálta derekasan e kedvelt intézményünk kulturális célját: a Tuschler Ignác polgári iskolai tanár nagyjértékű dolgozatáról. „*Bosznia népe*” volt a hivatkozást kerülő címe a nagy gonddal, a világos, közvetlen ismereten alapuló szeretettel megírt munkának. De bőven szólott az egész földről, annak történetéről, régi, újabb s jelenlegi közjogi, népességi, kivált pedig művelődési viszonyairól, zenéről, költészetéről: alapos tárgyismeretével sokban helyreigazítván e részben hiányos vagy helytelen tudását — sokunknak. S mindezt oly oeconomicus, világos szerkesztéssel, oly előkelő, irodalmi stílussal s oly eleven, változatos, érdekes előadással, hogy a közönség lekötve hallgatta s végül szinte sajnálta mikor már vége volt a mulattatva, gyönyörködtetve tanító előadásnak. Emelte a szemléletességét az is, hogy a dalok, műezzin-kiáltások stb. jellemzőbb motívumait saját zongorakiséréte mellett mindjárt be is mutatta szép tenor hangjával. Régen hangzott föl felolvasás után ily zugó taps, mint ez után.

A másik két felolvasó két fiatal író volt: Vidovich Ernő és Fényes Jenő. Az előbbi „*Fregoli*” címen olvasott fel egy nagyon szépen megírt filigrán novellát, vagy inkább rajzot, melylyel komoly hatást ért el és zajos tapsokat. Fényes Jenő pedig, akinek meleg poézise már igen ösmerős és igen kedvelt a közönség előtt, őt, pompás, formás, költői énré valló versét olvasta fel; ezek közül a „*Styx vizén*” elmésségével, a „*Házunk előtt*” megható gyöngédségével, az „*Eltört szobrok*” allegorika tüzes képzeletével, a „*Falusi prókátor*” derült humorával, — valamennyi pedig a kitünő formával váltott ki lelkes tapsokat a közönségtől.

A zenei számok közül az Alber Lujza zongorázása nyitotta meg a műsort. Somogyi Mór magyar ábrándját játszotta hibátlan és hibát soha nem ejtő, biztos technikával, friss hatással, zugó tapsot aratva.

Balogh Margit, kinek nevével újabban elég gyakran találkozunk a különböző programokon, a felolvasó-esték közönsége előtt most mutatkozott be először. A Faust-ábrándot játszotta hegedűn, szép sikerrel, máris szépen fejlett technikával. A zongorakiséréte Ehrlich József játszotta nagy figyelemmel, mindig pontosan alkalmazkodva. A zugó tapsra még eljátszotta a Sorrentói emléket, ezt a nagyon egyszerű, de nagyon édes compositiót, — még osztatlanabb tetszés mellett.

Egy véletlen berekedés miatt elmaradt férfi-énekszáma pótlására teljesen váratlanul az utolsó pillanatban kérte fel a rendezőség Hajnal Arthurt, aki aztán oly szépen énekelte el Aletternek egy remek dalát, hogy két ráadást is kérésre szakolt tőle a tombolva tapsoló közönség. Őt Mártonfalvy György kísérte zongorán s oly teljes volt az együttösük, mintha hetekig készültek volna rá.

Az est befejező száma, egyuttal elsőrangú fényessége a Gyöngyi Jolán végtelen

nül kedves éneke volt, amelyet szintén Mártonfalvy György kísért zongorán nagy művészettel. Kabai Kálmánnak egy igen dalla mos keringőjét adta elő, ráadásul pedig Káldynak híres, az énektudást és a hangiskolázottságát ugyancsak próbára tevő csalogánydalát. Mindkét száma fenomenális sikerű volt s e szép zene ígérő hatása alatt oszlott el a közönség, — kevéssel hét óra előtt.

A debreceni gyermekbiróság.

Fiatal bűnösök törvényszéke.

Az első tárgyalási nap.

Az új büntető novella egyik humánus alkotása a gyermekbiróság, mely a fiatal bűnösök felett ítélkezik. A debreceni törvényszék előtt ma volt az első gyermekbirósági tárgyalás. A gyermekbiróság működése azonban elég szomorú körülmények közt indult meg. Négy fiatal bűnös állott a bíróság előtt, akik közül három büntetett előéletű. Egy vádlott volt, akinél az ítélet végrehajtását felfüggesztette a törvényszék.

A gyermekbiróság elnöke Oláh Miklós volt Szavazóbírák Bagossy László és Horváth István, ügyész Drécsy László dr.

A legérdekesebb ügy a Borász Erzsébeté volt. Borász Erzsébet még csak 14 esztendő volt. A múlt év decemberében gazdájától Nemes Lajostól, kisebb értékű ruhaneműket lopott el. A leány sirva állott a törvényszék előtt. Beismerte bűnét, de nem tudta, hogy mit csinál. A bíróság csak 15 napi fogházra ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Oláh Miklós elnök szép beszédet intézett a leányhoz. No leányom — mondotta — ezután vigyázz magadra. Most az egyszer a törvényszék kegyelmes volt veled szemben és úgy tekintette a bűnödöt, hogy azt gyerekesseggel, meggondolatlanul követted el. Ezért az ítéletet nem hajtja végre, hanem három évre felfüggeszti. De ha ezalatt az idő alatt a legcsekélyebb bünt követesz el, akár csak egy gombostűt is ellopasz, ezt a 15 napot is le kell ülnöd és az új bűnödért is a súlyosabb büntetést.

A leány sirva fogadkozott, hogy soha többet nem lop és nagy hálálkodások közt hagyta el a törvényszék épületét.

A másik vádlott Weisz Mór négy nagyváradai illetőségű ifju, aki foglalkozására nézve kereskedősegéd, elvetődött Hajdusoboszlóra. Egy két napig csatangolt az utcákon, végre cselekvésre határozta el magát. Besurrott Schwartz Józsefné lakásába s a nyitott ebéd öböl egy csomó ezüst kanalat lopott el. Tettét beismerte. Weisz Mór már több ízben volt büntetve lopásért, amit al kalmásint életpályának választott. A kir. törvényszék Weisz Mór egy évi börtönrre ítélte. Az ifju fellebbezett.

Nyakó Klára 17 éves nánási cseléd volt a harmadik vádlott. A leány a múlt év decemberében gazdája, Ujvárosi Antal tanítótól 30 korona értékű ruhaneműt lopott. Tettét beismerte, a törvényszék 8 napi fogházra ítélte.

A negyedik bűnös Oláh István 17 éves dorogi szabó tanonc volt. Oláh a múlt év október havában Fodor János ottani órási üzletének ablakát betörte és egy órát, meg két darab láncot ellopt. A törvényszék 14 napi fogházra ítélte el.

LEFOKOZTAK egy volt debreceni őrnagyot

Az aradi katonai becsületügyi választmány megfosztotta rangjától Stefáni Gusztáv nyugalmazott debreceni őrnagy-hadbíró. Stefáninak az volt a bűne, hogy rangján alól nőült és kávéházat nyitott.

Egy nyugdíjazott hadbíró kálváriája.

Fényesen indult katonai karrier tragikus kivégzésére ült össze a múlt héten az aradi vár helyőrségi parancsnoksági nagytermében G. únweig Arthur altábornagy, nagyváradi hadosztályparancsnok elnöklése alatt tizenhét törzstisztből álló becsületügyi választmány. Stefáni Gusztáv nyugalmazott debreceni őrnagy hadbíróát fosztotta meg rangjától a bíróság egy egész napi tárgyalás után. Ezzel az ítélettel egy kiváló tehetségű katonai bírót fejezte be pályafutását a fényes egyenruha birodalmában, ahol talán irigység féltékenység helyezte el lábait előtt oly hurkokat, melyekben fennakadt és minden fényes tehetsége dacára bukásába sietett. A rangjától megfosztott őrnagy már több hónappal ezelőtt nyugdíjba vonult és Brassóban mint a Transylvania-kávéház tulajdonosa gyűjt vagyont.

A rendkívül érdekes lefokozás történetét és még érdekesebb előzményeit az alábbiakban mondjuk el:

A katonai becsületügyi választmánynak arra a kérdésre kellett felelnie, vajjon meg tarthatja-e Stefáni Gusztáv továbbra is őrnagyi rangját, vagy amit elkövetett és amit másfél esztendei vizsgálat volt hivatva fel deríteni, olyan bűn-e, mely őt méltatlanná teszi az aranygallér viselésére. Bűne az volt, hogy rangján alól nőült. Stefáni, akit hosszú debreczeni tartózkodása alkalmából még bizonyára igen sokan ismernek, nyugdíjaztatta magát, de a hadsereg kötelékében maradt és Brassóban telepedett le. Ott megismerkedett egyik legjobb kávéház tulajdonosnőjével, aki özvegy asszony volt. Nehány havi ismeretség után elvette az özvegyet feleségül, cégtársul lépett be a kitűnő üzletbe és aktív szerepet vitt annak vezetésében. Felettes hatóságának ezt nem jelezte be. De gondoskodtak róla, hogy azok, akiket illet, hivatalosan is megtudják azt, hogy a katonai törvények értelmében Stefáni „mezalliancot” kötött. A hadügyminiszterium megindította az eljárást ellene. A vizsgálat adatai igazolták azt, hogy Stefáni, dacára őrnagyi rangjának, kávéház tulajdonos és személyesen folytatja a kávé-ipart. A vizsgálat betegezése után jelezte tettek a hadügyminiszteriumnak, mely az említett becsületbíróasztalt küldötte ki ítélkezésére.

*

Stefánit egy nagy sikere után Debrecenbe helyezték át. Lelki depresszióval rávett egy gyilkossággal vádolt közbakát, hogy lelőtt egy leányt.

Stefáninak e sikere után egy magas rangú katonatiszt, aki állandóan ellenséges viszonyban volt vele, följelentést tett az őrnagy ellen azért, mert az a katonai bünvádi perrendtartás szellemével ellenkező módon vette ki a vallomást Tatárból.

A vizsgálat megindult Stefáni ellen s úgy látszik, a bíróságnak sikerült olyan adatokat szerezni, amelyeknek alapján az őrna-

gyot áthelyezték Debrecenbe. A titkos kéz azonban itt sem hagyta nyugodni.

Polytonos följelentések mentek Stefáni ellen, aki végre is meguntta ezt és nyugalmába vonult; azután Brassóban lakó rokonaihoz ment, ahol megismerkedett mostani feleségével. A vele kötött házasságot is Stefáni ellensége tudatta a katonai hatóságokkal s így fosztották meg rangjától az őrnagyot.

Ütközet

magyar és szerb csapatok között

Péter király lemond.

A szerb konfliktus eseményei.

A szerb konfliktusról ma ismét kedvezőtlen hírek érkeztek. Egy távirat szerint a boszniai határon kisebb összeütközés volt, egy magyar és egy szerb őrcsapat között. Egy másik távirat azt újságolja, hogy Szerbia trónváltozás előtt áll a konfliktus miatt.

Szerajevo, március 4. Trbnicából, a Drina szerb partjáról többször löttek az osztrák-magyar őrségre. Tegnap délen ismét volt egy támadás, melynek egy Kovacsevics nevű őrzető áldozata lett; meghalt. A csapathoz más senkisémet sebesült meg. A szerbeket üldözték, miközben háromnegyed óráig tartó harc keletkezett. Magyar részről senkisémet sebesült meg.

Belgrád, március 5. A nemzeti védelmi bizottság tegnapi éjjeli ülésén Musics kijelentette, hogy György herceg trónörökösnek királlyá való proklamálása a legközelebbi napokban meg fog történni. Ugy a király, mint a kormány tagjai megígérték, hogy mielőtt az Ausztria-Magyarországgal való konfliktus békés uton el lesz intézve, Péter király György herceg javára le fog mondani a trónról. Ez a jelentés nagy izgatottságot keltett a bizottságban, amely eddig a trónörökösben látta a háborus izgatás legjobb eszközét.

Róma, március 5. Megbízható forrásból jelentik, hogy Oroszország és Olaszország az utóbbi napokban a cettinjei kormánynál is lépéseket tett a béke fenntartása és a területi kárpótlásról való lemondás érdekében.

Színház és Művészet.

Műsor.

Pénteken Forradalmi nász, dráma A) bérlet.

Szombaton Forradalmi nász, dráma B) bérlet.

Vasárnap délután Tatárjárás, operette. Vasárnap este Fuzsitus kisasszony, operette.

Forradalmi nász.

(Sophus Michaelis színműve Bemutató előadás.)

A második konvent sujel-jébe helyezi bele Sophus Michaelis a következő mesét: Tre-sailles márkát, aki lönkéntes számkivetéséből egy napra hazatér Franciaországba, hogy elhunyt szülei óhajlásához képest nőül vegye Alaine d'Étoibe-t, a jóléti bizottság biztos nászjeje előestéjén elfogatja s halálra ítéli. A büntetést — kegyelemből

1909/1 1-2 old.
Viepesuloból

— másnap reggel fogják végrehajtani. A márki rémeg a halálfelelőtől, hitvesét kárhóztatja s gyáván futni óhajt. Felesége magához kéri a jakobinus órség parancsnokát, Marc Arron alezredest s könyörög neki, hogy mentse meg férjét. Minden át megad érte. A dir ktorium levegőjében feltűt katon megrészségzik a főúri hölgy esengéseitől; ruhát cserél a márkival, aki az alezre des ruhájában el is menekül. Marc Arron, aki őrvongó zerelemre gyulad Alaine iránt, meggyőzi hölgyét arról, hogy neki ez a csiny életébe fog kerülni, amire Alaine — ez már igazán paroxizmusa az asszonyi léleknek — karjaiba dől s vele tölti el a nászét. Reggel hat órákor, mikor az ítéletet az áruló alezredesen végre kellene hajtani, az órség elővonszolja az éj során elfogott márkit s a jóléti bizottság biztosja, ki Marc Arronnak, s legvitézesebb tisztnek egyikének életét sajnálja, megkegyelmez az alezredesnek. Ez azonban — beszédet art a katonáknak az igazi republikánus kötelességeiről, otthagya a nőt, akit őrvongva szeret s akinek nász-szobájából most jött ki, öt perc alatt leküzdö halálfelelőt, nem törődik azzal sem, hogy Alaine az utolsó percben is szerelmes szavakat sutog a fülébe, hogy a megízlett boldogságnak végnélküli folytatása, hír, dicsőség vár reá, hanem kirohan százada elé, tüzet vezővel magára s meghal.

Hát ez képtelenség. Képtelenség a lelkirajz első momentumától az utolsóig. A rémuralom miljöje, a Marc Arron egészen különleges lelkivilága, s minden, amit Sophus Michaelis ezeken felül meggyőzésünkre előhoz, nem bírja megértetni velünk ezt az egész történetet. Ilyen szeretlen még Victor Hugo sem merészelt lenni, aki pedig egészen otthon volt a forradalom eszmekörében s aki a meggyőzésnek szintén nem kicsinylendő mestere volt. A romanticismusként ilyen eltévelyedését látván, önkéntelenül eszükbe jö a Goethe oktatása: — Man muss immer ein gewisser Mass behalten werden! — Amely üzemlet különben Sophus is elmondhatja, indirekte bár, amikor Marc Arron a biztosnak, ki tette indító okát kérdi, imígyen válaszolt:

— Hát azt magyarázom meg neked, amit magam sem értek? Játsszunk az élettel s az élet játszik velünk!

Nos, ez az aforizma igen szépen hangzik, de ugy-e, egyáltalán nem ad felelet arra, hogy miért kellett a *született jakobinusnak* megszöktetni élete árán a *lilios patkányt*, s még inkább arra, hogy a szerelmessé látta Marc Arronnak mért kell agyonlővetnie magát, amikor senkisémet követeli a fejét, sőt mindenki arra kéri igen szépen, hogy legyen jó s maradjon életben?

*

A színművet, mely tele van egy nagykészültségű szépíró irásművészetének száz meg száz szépségével, egy nagyrahivatott nagyváradi íróársunk, *Homonnai Albert* (ugyanaz, ki negyedéve díjat nyert a debreceni Telegdy-Kovács féle színműpályázaton) fordította le magyarra, igen szépen.

A mai bemutató előadás, bár a darabnak immár európai híre van, csak félháza vonzott s premiér-közönségünk, mely különben is nehezen szokott fölmelegedni, meg lehetős hűvösen fogadta azt. Az előadás egyébként a másodrendűek közé tartozott s száz sebből vérzett. Baj volt mindjárt, hogy *Gazdy Aranka*, ki napok óta gyöngékedik, beteges s a legnagyobb önfeláldozással játszta végig szerepét. Egyik partnere, *Bérczy* pedig kedvetlen s — az első felvonásban — hideg, erőltetett is volt; kvalitásaiából csak a második felvonásban láttunk felcsillanni valamieskét *Ternyei* (Marc Arron) sok érdekes vonással ruházta fel alakját s az utközpontokon, különösen a második felvonás gyönyörű végjelenetében, minden művészi tudását harcra vitte. Nekünk az összes szereplők közül *Hahnel* Aranka imponált leginkább az ő kiváltságosan tökéletes képességeivel, melyek közül ezuttal a művészet — számba menő pointe — kiemeléseket volt alkalma legtöbbször ragyogtatni. De jólesett látnunk a *Gyöngyi* markáns al-

tisztjét s hallanunk *Lugosinak* és *Keménynek* néhány jellegzetes, erőteljes mondatát is. Győre, Krasznay és Szilágyi egy egy epizód szerepét játsztak.

Az előadást *Zilahy Gyula* rendezte, mély sajnálkozásunkra igen felületesen. Energikus rendezőnek nem szabad egyebek közt sem azt megengedni, hogy a színpadon, szemünk előtt, valaki (Ferenczi) hangosan instruáljon egy csoportot, sem azt, hogy félbetanulással engedjen beműiatóra egy darabot. Erre a darabra még ráfért volna öt-hat próba; az incidens számba menő kínos meg-megállások legalább erre vallottak ma este. (dr. g.)

Öngyilkos lett az anyja előtt.

Az elvetemült fiu kegyetlensége.

Lekötözte az anyját a székre.

Egy elvetemült legény öngyilkosságot tartja most izgalomban Hajdunánás lakosságát. A legény felakasztotta magát és édesanyját rettenetes lelki tortúrán vitte keresztül. Az öregasszonyt ugyanis lekötözte és úgy kényszerítette tehetetlenül végignézni az öngyilkosságot.

A rémes eset részleteiről tudósítónk a következőket táviratozza:

Daróczy Imre nánási legény együtt élt özvegy édesanyjával. A fiu, aki mészárossegéd volt, egy idő óta a züllés útjára tévedt, úgy, hogy állását is elveszítette. Ez még jobban elkészerítette és napról-napra egyebet sem tett, minthogy mindig a koresmát járta.

Az állandó részegeskedés kiölt a legény lelkéből minden nemes indulatot, sőt kiöltte az életkedvet is. Ezért elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Tegnap éjszaka hajtotta végre a tettét. Részegen ment haza s anyja korholó szavaira durván válaszolt. Ezután kiment a konyhába s onnan két kötelet, egy baltát és egy kampós szegyet vitt be a szobába.

Mikor így előkészületeket tett, hogy valami nagy dolgot kövessen el, odaszólt az anyjának:

— Keljen fel csak édesanyám.

— Mit akarsz már megint Imre?

— Ne beszéljen olyan sokat, hanem keljen ki az ágyból.

Az ismerte fia erőszakos természetét, engedelmességet a fiúnak.

Erre *Daróczy Imre* fogta az egyik kötelet s az édesanyját egy székre kötözte.

Az özvegy asszony sikoltozott, mert nyilván azt hitte, hogy a fia megakarja ölni.

— Ne féljen anyám, én nem bánom magát. Csak azért kötözöm meg, mert én felakasztom magamat s nem akarom, hogy hírt adhassék valakinek.

A halálra rémült asszonynak nem volt ereje védekezni és még csak kiáltani sem tudott az irtózatosságműlet miatt.

Daróczy Imre ezután a szegyet a legnagyobb hidegvérrel bevete a falba, majd elfövette a másik kötelet, hurkot csinált rajta és felakasztotta magát. A szerencsétlen asszony elájult a borzalmas látvány miatt és nem volt képes kiszabadítani magát a kötelek közül, hogy levágja a kötélről a fiát, aki rövid idő alatt megfuladt.

Daróczy csak hajnal felé tért annyira magához, hogy kiszabadíthatta magát a kötelek közül, a legényt levágta a kötélről, de már későn, mert a fiu halott volt.

Az elvetemült fiu kegyetlensége és az izgalom annyira megviselték az asszonyt, hogy súlyos beteg lett.

Svájci ezredes Debrecenben.

Fermaud Károly körton.

Mozgalom a keresztyén ifjusági egyletekért.

A debreceni református egyháznak rendkívül nevezetes vendége lesz e hó 7-én, vasárnap. Ekkor érkezik Debrecenbe a keresztyén ifjusági egyesületek világszövetségének agilis és lelkes főtitkára, *Fermaud Károly* svájci ezredes, aki Genfből jön ide, a világszövetség székhelyéről. Kiséretében lesznek *Gergely Antal* mezőturi ref. lelkész és *Kónya Gábor*, a keresztyén ifjusági egyesületek magyar nemzeti bizottságának fáradhatatlan titkára. *Gergely Antal* prédikálni is fog a kistemplomban.

Fermaud azért látogat el Debrecenbe, hogy itt is megnyerje a sziveket a keresztyén ifjusági egyesületnek. Ki fogja fejteni az egyesületek célját s rendkívül üdvös voltát a maga nagy és dus tapasztalatai után indulva, melyeket az egész világon való jártában-keltében gyűjtött. *Fermaud* nem ifju ember, de ma is fiatalos ruganyossággal és hévvel munkálkodik az ifjusági egyesületek érdekében.

Vasárnap délelőtt 9 órákor a kollegium énektermében a főgimnázium ifjusági gyűlékezete tart *összejövetelt*, melyre a kollegium előljáróságát és tanárkarát is meghívta. *Fermaud* itt lelkesítő beszédet intéz az ifjusághoz francia nyelven, melyet *Kónya Gábor* tolmácsol. Délelőtt 11 órákor részt vesz *Fermaud* a kisemplomi istentiszteleten, mely alkalommal a hirneves szónok, *Gergely Antal* prédikál.

Vasárnap délután 4 órákor a kollegium disztermében *nagy értekezlet* lesz a kollegium előljáróságának, tanárainak, tanuló ifjuságának, a lelkészi karnak, tanítói karnak, presbitereknek, katechétaáknak s általában minden, az ügy iránt érdeklődőnek részvételével. A kollégiumi kántus fog énekelni. Beszél *Fermaud Károly*, *Gergely Antal* és a helybeliek közül többen.

Az ügy nem kis fontosságú. Ifjaink vallásérkölesi gondozása éppen abban a korban, amikor leginkább ki vannak téve mindenféle meggondolatlanságnak, könnyelműségnek és gonosz csábításnak. Külföldön ezerszámra alakulnak az ifjakat védő szövetségek és egyesületek. Támogatnunk kell nekünk is azokat, akik ilyen egyesületek létrehozásán fáradoznak. Mutassuk meg érdeklődésünket e nagyfontosságú ügy iránt.

HIREK.

— **Bakonyi Samu állapota.** Bakonyi Samu dr., Debrecen város második kerületének közszeretben álló képviselője, mint ismeretes, veszedelmes operáción ment a napokban keresztül. Az operáció, melyet Herzel tanár végzett, sikeres volt, úgy hogy a nagybeteg képviselő már a teljes javulás útján van s néhány hét alatt egészen föl fog gyógyulni. Bakonyi Samu dr. állapota iránt egy a fővárosban, mint Debrecenben igen sokan érdeklődtek.

— **A hortobágyi sáskairtás költségei.** A Hortobágyon a múlt évben történt sáskairtás költségei tudvalevőleg 22 ezer koronára rúgnak. A törvény értelmében a költségek felét az állam, másik felét az illető város, vagy község viseli, melynek határában történt az irtás. De a törvény azt is

kimondja, hogy figyelembevehető körülmények esetén az állam elvállalhatja a költségek két harmadrésének fedezését. A városi tanács ilyen esetet lat fenforogni, mert a sáskairtás nem csupán Debrecen városának, hanem az egész vidéknek az érdekében történt és ezért az iránt folyamodott a földművelésügyi miniszterhez, hogy a miniszter vállalja el Sárcaja terhére a költségek kétharmadrésének fedezését. A földművelésügyi miniszter meghallgatja a bel- és a pénzügyminisztereket s csak azután fog a kérdésben dönteni.

Kristóffy a királynál volt. Bécsből taviratozzák: Félhivatalosan jelentik, hogy a király ma az általános kihallgatások során *Kristóffy Józsefet*, a volt darabont belügyminisztert is fogadta.

Gergely Antal predikál Debrecenben. A magyar református egyháznak a maiak közt egyik legkiválóbb szónoka, *Gergely Antal* mezőturi lelkész vasárnap délelőtt a 11 órai második istentisztelet alkalmával predikál a debreczeni kis templomban. Alkalma lesz tehát őt, akit a hir annyira magasztal, személyesen hallani városunk közönségének. Hiszünk is, hogy aki csak teheti, sietni fog az ő meghallgatására. Neve a lezajlott papválasztás alkalmával egyideig felszínre is volt.

A törvényszéki irodaigazgató elöléptetése. Az igazságügyminiszter *Hetye Márton* debreczeni törvényszéki irodaigazgatót a IX. fizetési osztályba sorozott irodaigazgatóvá nevezte ki.

Ujabb alapítványok és adományok a Csokonai-kör részére. A debreczeni kölcsönös segélyező-egylet 25 éves fennállása alkalmából megemlékezett a Csokonai-körrel is és a magyar irodalom és művelődés iránti áldozatkészsége jeléül 100 koronás alapítványt tett, azo. kívül a kör alapító tagjai közé lépett be 50 koronával *Tóth Sándor* nyugalomba vonult fűszerkereskedő. Az első takarékpénztár és az lsván gőzmalom pedig eddigi szokásukhoz híven az évi osztalékból 40-40 koronát juttatott a Csokonai-körnek. A kör elnöksége ezuton is köszönetet nyilvánít a nemeslelkű alapítónak és adakozóknak.

A modern művészkert. A modern művészkertről élvezhettek gyönyörű előadást azok, akik a mérnök- és építész-egylet helybeli osztályának tegnap tartott ülésén *Rerich Béla* budapesti műépítész felolvasását hallgatták. Az előadó nagyszámu előkelő közönség jelenlétében ismertette a legrégebbi idők stíluszerű kertművészetét, szembeállítva a legújabb kornak a művésziest a kedélyes és barátságos otthonnal párosított kerítészetével. Az előadást szebbnél szebb vetített képek kísérték, melyekből a szemlélő sok hasznos és tanulságos következtetést vonhatott, mikép kellene városunkban is ezen, ugy hygienikus, mint kulturális művészetet meghonosítani. Az előadást fényesen sikerült bankett zárta be. E helyen jegezzük meg, hogy e hó 11-én „Az angol vasutak”-ról tart vetített képekkel kísért nyilvános előadást a mérnök egyletben *Fischer Mór* budapesti mérnök.

A Jogász- és Tisztviselő-kör közgyűlése. A debreceni Jogász- és Tisztviselőkör márc. 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a kör helyiségében évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok.

Debreceni kisiparosok bakancsállítása. A debreceni kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi miniszter megbízásából pályázatot hirdet a m. kir. honvéd gyalogság 1910. évi rendes lábbeli szükségletére. Pályázati határidő 1909. április hó 20-ika. Bővebb felvilágosítás a kamaránál nyerhető.

Betörő a katolikus templomban. A római katolikus templomban ma reggel a sekrestyés különös felfedezésre jutott. A Szent László-persely előtt egy feszítő vasat talált s a perselyen a feszítés nyomai látszottak. A templomban betörő járhatott, aki ki akarta fosztani a népszerű perselyt, de bizonyára munkája közben zajt hallott és elmenekült. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Beszűntetett kedvezmény. A folyó évi január hónap 1-től a bosnyák hercegovinai államvasutak, ideértve a cs. és kir. osztrák államvasutak gravosa-uskoplji országhatári és zelenikaelavka országhatári déldalmát vonalait is, podgyász után szabadsult nem engedélyeznek és ennek folytán a kereskedelmi utazók mintabördöndjeire sem engedélyez szabadsult, hanem azok az említett vonalokon 10 kgr. és km.-ként 02 fillér kedvezményes díjtétel mellett szállíthatnak.

Összegezte a sósav az arcát. Sulyos szerenésélen-ég érte ma délelőtt 11 órakor a gépjavitó műhelyben *Szabó Kálmán* 17 éves gépmunkást. Szabó a vagongyárban dolgozott, ahol egy munkához sósavat használt. Mikor a munkával készen volt, helyre akarta vinni az üveget, de a dugó kipattant s a mérges folyadék a fiu arcát és kezét összegegte. A mentők szállították be a közkórházba.

Harmathy antiquarium Fűvészkert u. 14. Diárok, regények, zeneművek, bármily könyvek postán áron kaphatók. Könyvtáraknak külön ajánlat, árak ingyen.

Eredeti tréfas tombola nyere-mény tárgyak tombola jegyek és teljes tombola összeállítások a legolcsóbban kapható Mentse Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.

60 000 darab külföldi bélyeg ritkésége érkezik a Harmathy antiquariumába Fűvészkert u. 14. kaphatók fél és negyedáron.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

Írta: **Vértesi Arnold.**

(15)

Az első perczben utána akart szólni Ármín, de aztán tanácsosnak véta helyén maradni; hiszen mit mondhatott volna neki? Nem buda magának megmagyarázni a szép asszony heveskedésének okát. S emeivel kísértte őt a tőzeg közt a tavolból. Láta, hogy a kapitánnyal beszélget fontos beszélgetésbe lehetek elmerulva. Mindkető jüknék arca erően ki volt pirulva. Éjfél után oszlai kezdett a tarasg. Ármín nem áta már a csinos barna kapitányt Marina egyedül ült egy széken s fejét kezére hajtámintha megnehezült volna gondtalan fja.

Nemsokára udvarók vették körül. Egykedvűen, batydtan felelt nekik egy pár szót, aztán felállt s lassan végigment a termen. Ezt ismétlé néhányszor.

Már háromszó elhaladt Fehér Ármín mellett, a rélkül hogy szót volna hozzá; most negyedszer visszafordult s megszólította:

— Nem akarom önt ma kedvetlenesíteni. B aiant kapitány ma volt itt uó sor.

Suttogva, lazasan ejté ki e szavakat. Ármín ijedten nézett rá. Láta, hogy egész arc a tűzben ég s észrevette, hogy ujjáról hiányzik a jeggyűrű.

— Az isten szent nevére kérem, mit te tegyél? — szót halkán, remegve Fehér Ármín.

— Hüllgasson, — viszonzá az oláh hölgy. R villogó szemei lázas szenvedély ki fejezésével fuggtak a magyar ifjú.

— Most menjen buza, — parancsolá hevesen; — holnap egyedül jesszék,

(Folytatjuk.)

Közgazdaság. Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest. 1909. március 4.

Kézfáru 10 el olcsóbb.

1909. októberi buza	11.16—17
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	13.39—40
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	—
1909. áprilisi rozs	10.34—35
októberi zab	—
1908. májusi zab	8.70—71
1909. áprilisi zab	—
1909. májusi tengeti	7.37—38

Nemes

gyümölcsfa oltvány,

a legfinomabb fajokból, gyökeres akác, ledicia, spárga és füzdugvány és

gyökeres szőlővessző

ezeryő, rizling, kövidinka, erdélyi és csemege fajokból kapható!

Gróf Degenfeld és Dr. Balkányi urak

„Erzsébet” szőlőtelepén

iroda: Debreczenben, Kossuth-utca 32.

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannákban:

1 liter háztartási	28 fillér
1 liter szalon	32
1 liter csillár	36
1 liter amerikai csillár olaj	40

a legpontosabban eszközli

Blumberger Gyula

festék és petroleum kereskedő.

Volt Terej-féle üzlet Hatvan u 13. sz.
Telefon 621.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!
a nagy alkalmi vásár!

Megérkezett a tavaszi idényre minden a mi legszebb, legelegánabb, úgy szövetekben mint selymekben.

Óriási választék a legutolsó divat szerinti Costüm, Blouse és pongyola kelmékben. Gyönyörű mosó Francia gypaju delaineekben.

Valódi angol Zephirek és ruha vásznak, kretonok batztok. Arany és gumi öv küönlegességek. Gyönyörű ajour és sima női harisnyák, elegáns remek csipke és selyem blouok, férfi és női fehérneműek, gyermek harisnyák, selyem zsinórok és sujtások minden színben. Szőnyeg-csipke és szövet függönyök, agy garnitourak, mindenféle divat czikkek, Saját készítésű paplanok, valódi lenvásznak és madapolai Shiffonok minden czik meglepő olcsó árban szerzenhető be.

Molnár V. J. és Társa fiókja

Kossuth és Batthány-u. sarok színházzal szemben.

Villamos világitást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezést és évi kezelet és minden a szakba vágó legkomplikáltabb munkát úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalata
 Debreczen, Nagytrafik udvar
 Minden irányba égo Wolfram lámpák, ivlámpások, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölesön ivlámpák havi 3 korona díjért.
 Telefon 210. Telefon 210.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplomházar
 Menyasszonyi kelengye.
 Vászon, kész fehérnemű.
 Női divatárak.
 :: Külön szőnyegosztály. ::
 Óriási választék!

Kölcsön ivlámpákat

10 kor. havi lefizetés mellett legjutányosabban rendez be
FÖLDEVÁRI L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat
 Kossuth u. 1. Telefon 168.
 A kölcsönzési összeg lefizetése után az ivlámpa a megrendelő tulajdonába megy át.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon.
 Placz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálszerek Creolin, Carbol, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápporok és Fluidok nagy raktára, ugyanígy nagy választék mindenféle gummiarabban, sörvízokban, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

Pavlovits és Szilágyi

műépítész és építő mesterek építési vállalata
 Debreczen, Placz-u. 42. (Lamprecht-palota.)
 Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel Épületek felépítése szakszerű kivitelben Lakásberendezések tervezése. Telkek és épületek értékesítése. Ingatlanok becslése és műszaki ügyekben tanácsok. — Telefon 667.

Hatóságilag engedélyezett végeladás az Ernyőgyárban.

Az üzlet teljes felosztása miatt mélyen leszállított árak

MERKLER SOMA,
 DEBRECZEN, Placz-utca 28. szám.

Nagy alkalmi vásár

bezárólag f. hó 31-ig

a **kék csillag**-nál.

Kész blousok . . . 85 kr. fejjebb
 „ barhet aljak . 1.30 . . .
 „ szövet . 2.40 . . .
 „ barnet alsó szok. 1.10 . . .
 „ „ „ bugy. 95 . . .

Azonkívül itt fel nem sorolt árak nagy választékban igen olcsó árban szerzhető be. Gyaszruhákat 6 óra alatt készítenek. Mérték szerinti megrendelést, gyorsan és pontosan teljesítenek. Síves pártfogását kérem a n. é. vevőközönségnek.

Tisztelettel

Ferenczy József.

Kossuth-utca 17. Simonffy ház

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Placz-utca 16 sz.
 Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztyűk, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Placz-utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern elektrotechnika minden a szakmába vágó munkáival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezését a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen utányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés dftalan.

NECKARSULM

15000 motorkerék a földön elterjedve.

Minden nagyobb versenymél első díjak száza.

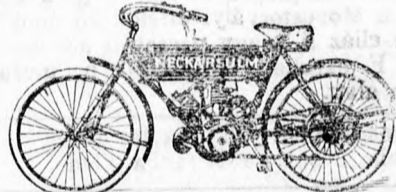
Uttörő ujdonság 1909-ben.

Könnyű modell 33-45 ko. Egy és kétezylander is.

1909. diszárlap ingyen. — Répviselő kerestetik.

NECKARSULMER F. hradwerke 'A. G.

udv. száll. NECKARSULM (Würtemberg)

2937-1909. ÉZ.

Arlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város közönsége a városi épületeknek 1909—1914. években való fenntartásához a könnyűes, cserép- és palafedő munkának, továbbá kisebb épületek létesítésénél előforduló bontás-, föld-, kőműves-, cserép- és palafedő munkáknak biztosítására azon kijelentéssel azonban, hogy ezen jóiszben javítási munkák másrészen pedig kisebb építéseknel előfordulható sürgős munkák végzésére csak helybeni iparosok pályázhatnak, zárt ajánlati versenyt hirdet.

1. Kimutatás alapján a fenntartási munkára, a II. alapján egységárakra együttesen, vagy pedig kimutatásonként külön külön, de csakis a Debreczen sz. kir. város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapokon, melyek a városi mérnöki hivatalban Simonffy utca 2/b. munkanemenként 2 koronáért megszerezhetők.

Ugyancsak a mérnöki hivatalban a feltételek naponta 8—1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat a városi épületek fenntartási munkájára” felirással ellátva Debreczen sz. kir. város polgarmesteri hivatalában 1909. évi március hó 23. déli 10 óráig adhatók besugyan ezen nap d. e. 1/2 11 órákor nyilvánosan bontatnak fel.

Később érkezett, vagy a feltételeknek és ezen hirdetménynek meg nem felelő, távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevők kötelesek az ajánlati összeg 5 %-ának megfelelő bánatpénzt f. évi március hó 23-én d. e. 12 óráig a város házipénztárába letenni s erről szóló elismervényt az ajánlathoz csatolni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben. A város fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatokat más uton biztosíthassa.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1909. márc. ius hó 1-én tartot üléséből.

Városi Tanács.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozóknál tessék választélyt cselelni.

Májusra butoraktarítást kölözéssel együtt már elfogadok. Vági, Török Bálint u. 24.

Zsátvarónó, ki gépen is tud varni, felvétetik Fohn József zsáküzletében, Petőfi tér

Fényképezésnek vagy ékszerésnek egy új lövő karkat eladó. Vági, Török Bálint-u. 24

Pliszerozás, gouw rirozás, mindenemű lera kott szoknyák készülnek Iklódy Jánosné gouweriro ó intézetében Csapó-u 63.

Pörkölt kávé különlegességek villany üzemi kávé pörköltés a karkatban. Főegyházy Jánosnál Piacz és Miklós utca sarok.

Helyben a legforralmasa b helyen egy fűszer üzlet helyiség berendezéssel aonnal eladó. Cím a kiadóhivaalban.

Ügy: óvadékképes irod: szolgál kerestetik. Czim a kiadóban.

Eladó ház. Széchenyi utca a 50 sz. a. 393 négyszögöl udvarral, 35 000 koronáért, mely vételárból a betabízott 25,000 kor. adó ság átvétele mellett a kézpzfizetésben fizetendő 10,000 kor részletekben is fizethető, esetleg ennek törlesztésében egy kis ingatlan, ház, kert, stb. adható. Ért. Arany János utca 59 sz. a.

Eladó földbirtok. Debreczen határában a varoshoz 5 kilométer távolságban az Ujfalón a Monostorpályi utfélen 75 hold föld parcelláz a, avagy egészben azonnal eladó. Érkekezhetni József kir. h. utca 22 szám alatt.

Hat szobás lakás. Egyháztér 13 sz alatt továbbá 2 butorozott szoba kiadó.

Egy jó családból való fiu pektanoneznak felvétetik teljes ellátással Schneider Mihály Lanprecht Frigyes utódarát.

17 év óta fennálló fűszerüzlet italmérsi és tözsd: joggal május hó 1-re kiadó Értekezhetni Sallay Sandor tulajdonossal Kardos László c. goal Kossuth utcán.

Eladó ház, rajta korcsma jog, betegség végett sórgősen. Czim a kiadóban.

Magndetektiv Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Gyermektelen házaspárnál magányos nő ocsó és tiszta lakást kóppat. Miklós-utca 8. sz.

Debreczenben Bethen-utca 27. alatti ház igen jó karban eladó Értekezni lehet ugyanott Csonka utca 20. alatt.

3 szobás lakást keres május 1-ére fiatal házaspár. Czim a kiadóban.

Egy jó karban levő hangverseny Zongora ocsón eladó Jókai u. 5. sz.

Uri embereknek izr, özvegy urinó kitűnő házi kosztut ad, lakással együtt a Piacoz cim a kiadóhivaalban.

Attila-tér 2 jó forgalmu fűszer üzlet berendezéssel együtt azonnal kiadó.

Üzleti könyvek csakis Hoffmann és Kronovitzna: Piacz-utca 49 kaphatko ocsó árban.

Két papírvágó gépkés igen ocsón eladó. Cím a kiadóhivaalban.

CZIGARETTAZOK!
100 db. hüvely nikotin mentes:

Kip. kop.	08	Riz	14
Törzt	10	Parafés	14
Délabáb	12	Arany	20
Kolibri	Különlegesség 16 k.		

Kapható **HARMATHS** szivarkahüvely különlegességek főraktárában Debreczen fűvészkert u. 14.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 8 doboz küldetik 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedül készítik

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyszervu” gyógyszerár

Telefon 496.

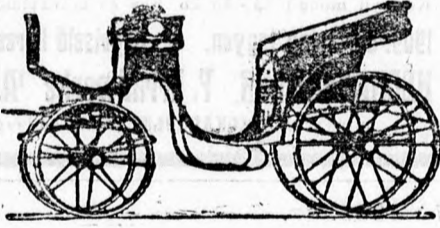
Telefon 496.

Fábián László

kocsigyára

DEBRECZEN, Hatvan utca 61. szám.

Alapítottát 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókocsit Régi kocsikat ujakra becsérel. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat ocsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1897—1909.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdo át kepező bolhelyiségek föld, étel és ital árulási jog a **f. évi márczius 9-ik napján délelőtt 9 órakor** a városbáza nagytermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe adni fog.

1. Az ökörtülmámas nevű 51 hold 350 négyszögöl és a fűzfacső-zház mellett 20 hold 138 négyszögöl, összesen tehát 11 hold 488 négyszögöl területű föld a f. évi december 31-től 1915 évi december 3-ig terjedő hat évre, szántás és legeltetésre kikiáltási ár 4800 korona.

2. A Simonffy-u. 1 sz. bérházban levő 6 sz. bolhelyiség a f. évi augusztus 1-től 1912 évi május 1-ig terjedő két év 9 hónapra. Kikiáltási ár 330 korona.

3. A Simonffy-u. sz. bérházban levő 9 sz. bolhelyiség a f. évi május 1-től 1912 évi május 1-ig terjedő három évre. Kikiáltási ár 800 korona.

4. A sertés vásártéren gyakorolható kizárólagos étel és ital árulási jog az 1909 évi december 31-től 1912 évi december hó 31 ig terjedő három évre. Kikiáltási ár 300 korona.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át az árverelő bizottságnál bánatpénzül készpénzben letenni.

A fent elsoroltakra vonatkozó árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt d. e. 8—1-ig megtekinthetők.

Debreczen 1909. márczius 1.

A városi Tanács.

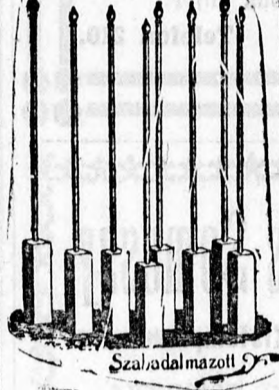
Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. szám, a főpostával szemben.

Alki
Önmagát és gyermekeit a **köhögéstől** rekedtségtől, katarrhustól, elnyálkásodástól, görcs és számar huruttól megakarja szabadlítani, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott **RAISER-féle mell-caramellákat** a 3 fenyővel **5500** közjegyzőileg igazolt bizonyítvány erről.

Osomagia 20 és 40 fillér. Dobo 80 fill. Kapható Toth Béla, Mihalovits Jenő, Közy László, Grósz Nagy Ferencz, Mihalovits Alfréd gyógyszerészeknél, Josa és Jóna gyógyszeriában Utféhtőn: Tron Gyula gyógyszerésznél, Püspökladányban: Harsányi Jóna gyógyszerésznél.

Neubauer János sodronymű gyáros:

Debreczen, Kátmalom-u. 4.

Készít: szabadalmazott boten többbe szőllőgúzaszoptot, sodronykerítések szabadalmazott csőszlopokkal a leggyyszerűbbtől a legdizesebbig, nyárlakok, emlékkortek, teniszpályák, parkok, szőllők, gyümölcsösök, fűcsanakok stb. bokerítésére. Továbbá külön ruganyas sodronygyéblét, szabadalmazott, acélsodrony kocsi-űlést, ökörszajkosarat, sodronylábtörőt, föld és kavics-áthányó rosták, baromházakat, tavics és fahordó korát, ablakrostélyokat, szőrórosta szövetet és szabadalmazott menyézet véd-fonatot, tűkössodronyt, sződre testett erős sodronyhát lőt légy és szunyog ellen stb

Kivánatra vagy képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Czives pártfogást kérve

Neubauer János.

A Harmat Crème

arczséplő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mittesen) bőrbajokat. Kicsimítja a ránczosodni kezdő arczbort a azt fehérére simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsiros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacz 31, a városbázsal szemben.

VII. é
Do
Egy hór
Negyedé
Ma
tisztvisé
viselő
mondja
mi pus
rőpirat
zott em
borba:
vezni.
A
foglalk
tervért
Szántiz
egy or
ország
hatalm
mi leh
tizezer
Csak a
minisz
ami a
megte
dekébe
kell is
nek. K
a mai
A sok
szerve
ember
becsül
Valah
Egy a
S egy
A nyá
Szerel
Ez a
Valam
Mely
„Tetsz
„Szép
Felelt
Légy
Valam
Kaca
„A v
A ba
Az if
Kacé
— É
Lesz
BI
00